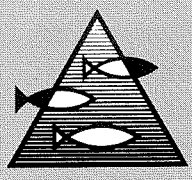


145.2

11

**HAVFORSKNINGS** *nytt*

Nr. 1 - 1992

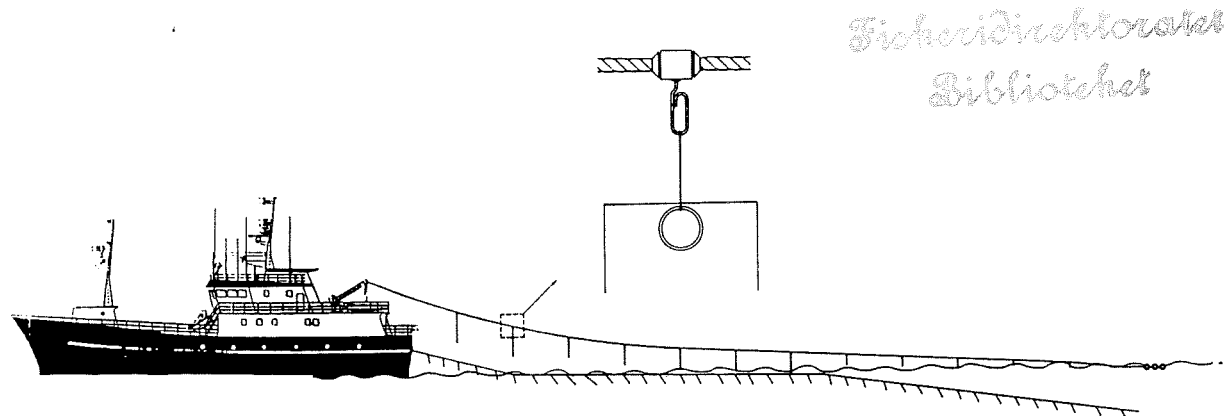


Sjøfugl og  
linefiske

## Ny "sjøfugl-skremme" løser gammelt problem for lineflåten

22. juli 1992

Forskere ved Havforskningsinstituttets Fangstseksjon har konstruert en ny type "fugle-skremme" for lineflåten. Et tau med gule presenning-strimler hengende etter båten - over fiskelinen under setting - skremmer effektivt sjøfugl bort fra linen. Dette fører til betydelig mindre agntap - og mindre dødelighet for sjøfuglbestandene.



Fiskeridirektoratet  
Biblioteket

### Linebåt under setting - med den nye "sjøfugl-skremmen" hengende over linen

Rundt en linebåt samler det seg ofte store mengder sjøfugl; havhest, krykkje, gråmåse og andre arter. Under setting av lina prøver fuglene å beite agn av krokene.

Dette er et alvorlig problem for fiskerne, fordi agntapet forårsaket av sjøfugl til tider er svært stort - og kroker uten agn reduserer selvsagt fangsteffektiviteten. En del sjøfugl blir også sittende fast og drukner, krøkt i angelen. Vi får altså en ekstra dødelighetsfaktor for flere sjøfuglbestander.

I Havforskningsinstituttets forsøk, med autolinebåten M/S "Loran" på Nordkappbanken i mai 1992, ble sjøfuglproblemet undersøkt ved å måle hvor mye agn fuglene spiser av lina. Problemet ble så forsøkt løst ved å skremme fuglene vekk fra lina under setting. Agntap forårsaket av sjøfugl ble målt ved å sette to liner, med ca. 200 kroker på hver line, egnet med makrell- og akkaragn. Linene ble umiddelbart halt inn uten å ha vært i bunnen, og agntap og krøkt fugl ble registrert.

1794/93

## Den nye "Kjalke-skremmen"

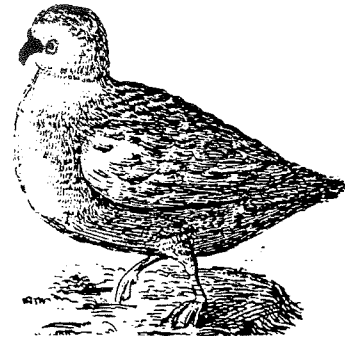
På tilsvarende måte ble det satt to liner med en modifisert sjøfugl-skremme ("alke-skremme") i bruk. Denne består av en 75 meter lang fem millimeter Quick Snap line. I bakerste ende av linen er det festet tre garnringer - og med 5,5 meters avstand til sammen 12 strimler av gul presenning (se figuren). Strimlene er 8 cm breie og fra 0,5 til 3 meter lange. De lengste strimlene nærmest båten, slik at de når nesten ned til sjøen.

### Agntap og sjøfugldød betydelig redusert

Uten bruk av sjøfugl-skremmen var agntapet forårsaket av sjøfugl (hovedsakelig havhest) stort. Størst var agntapet på makrell-egnet line, der var hele 70 prosent av krokene uten agn ved innhaling av lina. Med "kjalke-skremmen" i bruk var agntapet betydelig lavere, bare 26 prosent. Nå gikk heller ingen sjøfugl fast på linene, mens tre havhester ble krøkt på de to linene som ble satt uten sjøfugl-skremmen i bruk.

### Konklusjon

- Sjøfugl forårsaker et betydelig agntap og reduserer linas effektivitet
- Problemet kan reduseres betraktelig ved å bruke den her skisserte skremme-metoden.



*Havshest.*



*Alck.*

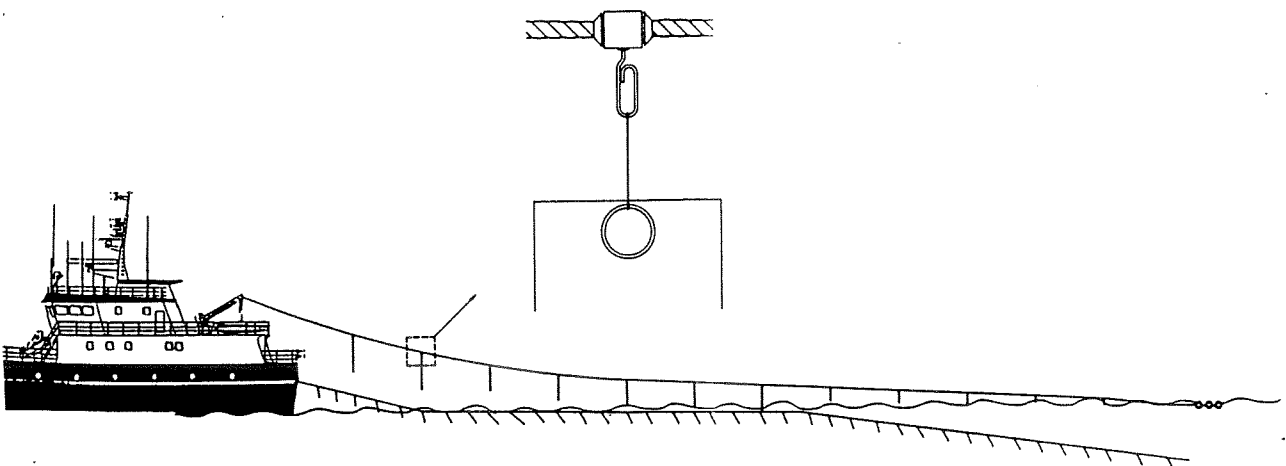
*Grønland/kr*

*Isregoi*

Sjøfugltegninger fra E. Pontoppidan: Norges Naturlige historie (1752).

### Agntap i prosent for makrell- og akkaragn satt med og uten bruk av "kjalke-skremme"

	Makrellagn	Akkaragn
Uten kjalke-skremme	70 %	18 %
Med kjalke-skremme	26 %	13 %



(Juli 1992)

Kontaktpersoner ved Havforskningsinstituttet: Svein Løkkeborg og Åsmund Bjordal -  
Tlf. 05 90 21 00 / 05 23 85 00